

Profilová zkouška z českého jazyka a literatury

Zkoušky z českého jazyka a literatury se konají formou písemné (slohové) práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Každá část zkoušky je hodnocena známkou (1-5) dle klasifikační stupnice. Celkové hodnocení (výslednou známku) předmětu tvoří hodnocení písemné práce 40 % a hodnocení ústní zkoušky 60 %.

Písemná (slohová) práce

Písemnou prací se rozumí vytvoření souvislého textu, jehož minimální rozsah je 250 slov. Písemná práce trvá 110 minut včetně času na volbu zadání. Při konání písemné práce má žák možnost použít Pravidla českého pravopisu. Pro písemnou práci jsou stanovena 4 zadání (obsahují název zadání, způsob zpracování zadání, popř. výchozí text k zadání či obrázek), která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Po zahájení zkoušky si žák zvolí 1 zadání. Vytvořený text se zaznamenává rukopisně; strojopisně jen u osob, které na základě doporučení ŠPZ mají doporučené při psaní písemné práce používat počítač.

Kritéria hodnocení písemné práce se zaměřují především na dodržení tématu, slohového útvaru, rozsahu textu, na stylistickou úroveň textu, bohatství lexika, na oblast gramatiky, morfologie a syntaktickou stavbu textu, dále pak na vyspělost žákovy argumentace, čtenářský komfort a celkovou kompozici textu. Konkrétní kritéria hodnocení jsou stanovena v *Bodové škále k hodnocení písemných prací* (viz příloha). V každém kritériu žák může být hodnocen 0 – 4 body. Maximální počet získaných bodů je 20, hranice úspěšnosti je 6 získaných bodů. Platí však vnitřní podmínka hodnocení – získá-li žák 0 bodů v kritériu dodržení zadaného tématu, nebo v kritériu dodržení stylu/útvaru, nebo nedodrží-li minimální rozsah textu, popř. je text zcela nečitelný, je celá práce hodnocena 0 body, tj. nedostatečně. Celkové hodnocení písemných prací dle bodové škály:

- 20 – 17 bodů → výsledná známka výborně
- 16 – 13 bodů → výsledná známka chvalitebně
- 12 – 9 bodů → výsledná známka dobře
- 8 – 6 bodů → výsledná známka dostatečně
- 5 – 0 bodů → výsledná známka nedostatečně

Hodnocení písemné práce oznámí žákovi předseda zkušební maturitní komise v době konání ústních zkoušek.

Ústní zkouška

Předmětem ústní zkoušky jsou praktické komunikační dovednosti, přiměřená analýza a interpretace uměleckého, popř. i neuměleckého textu a vědomosti a znalosti z oblasti literární historie, jazyka a slohu.

Struktura ústní zkoušky je tvořena 3 částmi:

- 1) literárněhistorický kontext literárního díla,
- 2) analýza uměleckého textu,
- 3) analýza neuměleckého textu; ověření znalostí mluvnických a slohových.

Kritéria hodnocení ústní zkoušky jsou stanovena v *Bodové škále k hodnocení ústní zkoušky* (viz příloha). V každé části zkoušky může být žák hodnocen 0 – 4 body. Maximální počet získaných bodů je 12, hranice úspěšnosti jsou 4 získané body. Platí však, že žák musí získat alespoň 1 bod v

každé ze tří částí ústní zkoušky, jinak je celá ústní zkouška hodnocena nedostatečně. Celkové hodnocení písemných prací dle bodové škály:

- 12 – 11 → výsledná známka výborně
- 10 – 9 → výsledná známka chvalitebně
- 8 – 6 → výsledná známka dobře
- 5 – 4 → výsledná známka dostatečně
- 3 – 0 → výsledná známka nedostatečně

Žák si na základě kritérií pro výběr maturitních zadání k ústní zkoušce připraví vlastní seznam literární děl (maturitních zadání) v počtu 20. Seznam odevzdá osobě pověřené ředitelem školy do 31. března roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro jarní zkušební období a do 30. června roku, v němž se maturitní zkouška koná, pro podzimní období. Neodevzdá-li žák do 31. 3., resp. do 30. 6. vlastní seznam literárních děl, losuje u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům školního maturitního seznamu. Žákův maturitní seznam platí i pro opravnou zkoušku a náhradní zkoušku.

Seznam literárních děl, z něhož žák vybírá, sestavuje škola. Musí obsahovat minimálně 60 literárních děl. **Kritéria pro výběr maturitních zadání k ústní zkoušce žákem** jsou stanovena takto:

- minimálně 2 díla ze světové a české literatury do konce 18. století
- minimálně 3 díla ze světové a české literatury 19. století
- minimálně 4 díla ze světové literatury 20. a 21. století
- minimálně 5 děl z české literatury 20. a 21. století

- minimálně 2 díly musí být zastoupena próza, poezie a drama
- mohou být maximálně 2 díla od jednoho autora

Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu. Za přípravu pracovního listu zodpovídá zkoušející daného předmětu. Pracovní list obsahuje úryvek (úryvky) z konkrétního literárního díla. Součástí pracovního listu je zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu. Pracovní list může obsahovat i strukturu zkoušky. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu. Zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu. Příprava k ústní zkoušce trvá 15 minut, mimo osoby s přiznaným uzpůsobením podmínek. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut.

Zpracovala: Mgr. M. Váňová v. r.